

pacsirta. Általában a képek választásában a tanulót a tárgy vezeti. Mint kedvelt képeket csakis színes képeket neveztek meg. Legszebb palotának a királyi palotát jelölték meg, s legszebb szobornak I. Vilmos császár lovasszobrát találták. A legkedveltebb virág a rózsza. A legkedvesebb állatok fiúknál a kutya és a ló, a leányoknál a macska és kis kutya. A leányok inkább szeretik a madarakat, mint a fiúk.

2. *Hangok a hittanítás reformjához.* A szerkesztő rövid tételek alakjában fogalmazott hozzászólásokat közöl e tárgyhoz. E füzetben P. Natorp (Marburg), F. Henck (Berlin), H. Lietz (Bieberstein) szólnak hozzá a kérdéshez.

II. Közlemények. *Weimari gyűlések.* Az egyik gyűlés a Verein für wissenschaftliche Pädagogik gyűlése, mely Herbart szellemében műveli a pedagógiát, a másik Ein Tag für deutsche Erziehung, melyről az ismertető (Itschner) igen elítélőleg nyilatkozik. A német rajztanítók egyesületének közgyűlése, melyen mintegy 500-an vettek részt. Lyon, Paul Hermann (Fölfogás és technika), Gobler (A józólés a kulturális haladás szolgálatában), Weissenborn (Az alakítás a rajztanításban) tartottak előadásokat. «Kinderkunst» címmel a közgyűléssel kapcsolatban kiállítás is volt, melyet vándoroltatni óhajtanak. Lobsien adatokat közöl az izomerő növekedéséről tanulóknál évközben. Lembke a schleswig-holsteini népies főiskola működését ismerteti. Még számos apróbb közleménye van a füzetnek. Az irodalmi rovatban sok érdekes könyvismertetés van. Többi között Rein ismerteti Münch, Geist des Lehramts című könyvét, melyben keveselve azt, amit M. a tanterv elméletéről mond, így szól: «Természetesen a már meglévő munkálatokhoz — csak Herbartot, Zillert, Vogtot, Willmannat, Fricket és Kármánt nevezem meg — kellene kapcsolnia és folytatnia munkáját». A folyóiratok szemléje s a beküldött könyvek jegyzéke zárja be a füzetet.

W. Ö.

MAGYAR PÆDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1905. dec. 16-án.

Jelen vannak: *Fináczy Ernő* elnöklése mellett *Békffy Remig*, *Böngérfi János*, *Gyulai Ágost*, *Gyulay Béla*, *Havass Gyula*, *Hegedüs István*, *Heinrich Gusztáv*, *Kovács János*, *Nagy László*, *Négyesy László*, *Pauler Ákos*, *Reif Manó*, *Rosenberg Augusztá*, *Schön József*, *Waldapfel János*, Ezeken kívül nagy számban vendégek.

I. Elnök az ülést megnyitja. Jelenti, hogy *Hellebrandt Árpád* akadémiai könyvtáros ígéretet tett arra nézve, hogy a pædagogiai irodalom bibliográfiáját évről-évre elkészíti s a Társaság folyóiratában

(VI—VII. füzetben) közzé is fogja tenni. A már régebben megjelent pædagogiai termékek jegyzékének összeállítására vonatkozólag későbbben fog jelentést tenni. A Társaság Elnök jelentését helyeslőleg tudomásul veszi.

II. *Walter Gyula* tartotta meg előadását: «Vittorino da Feltre» címen, a melyben a renaissance ezen kiváló tanítójának életét és működését ismertette.

Elnök a Társaság nevében köszönetet mondott előadónak érdekes és figyelemmel hallgatott értekezéseért.

Az ülés véget ért.

MONUMENTA HUNGARLÆ PÆDAGOGICA.*

(Tervrajz.)

1. A Magyar Pædagogiai Társaság «*Monumenta Hungariæ Pædagogica*» címen irodalmi vállalatot indít, melynek célja a hazai nevelés és oktatás fontosabb írott vagy nyomtatott történeti emlékeit összegyűjteni és a tudományos kutatás céljaira alkalmas kiadványokban hozzáférhetőkké tenni.

2. A gyűjtés kiterjed a hazai neveléstörténet egész fejlődésére a legrégibb időkől 1848-ig. Felöleli a nevelés egész körét: a népoktatást, középoktatást, főiskolai oktatást, szakoktatást felekezeti különbség nélkül, beleértve a szoros értelemben vett nevelőintézeteket is.

3. A gyűjtés tárgyai: A hazai nevelésre és oktatásra vonatkozó törvények, törvényjavaslatok, országos tárgyalások, országos érvényű királyi rendeletek, szabályzatok, statutumok; az egyházak idevágó rendelkezései, szabályzatai, intézkedései; törvényhatóságok és községek elvi tekintetben jelentős tanügyi rendelkezései. Részletesebben: a tanügy szervezésére vonatkozó emlékek, okiratok, tantervek, módszeres utasítások, rendtartási szabályzatok, leckerendek; a nevelés és oktatás időnként való állapotát feltűntető egykorú kimutatások, fontos tanügyi tanácskozások jegyzőkönyvei, reformtervezetek. Végül: magánosoknak tanügyi tekintetben nevezetes feljegyzései, emlékiratai, munkálatai, úgyszintén ma már nagyon ritka és neveléstörténeti szempontból kiválóan fontos pædagogiai művek és tankönyvek utánymatai.

4. A gyűjtést a Magyar Pædagogiai Társaságnak erre a célra

* E tervrajzot a Magyar Pædagogiai Társaság bizottságának mutatam be. Most azért közlöm, hogy a tervhez mások is hozzászólhassanak.